

Dissertatio inauguralis medica de tympanite ... / [Tobias Friedrich Germin].

Contributors

Germin, Tobias Friedrich.
Fürstenau, Johann Hermann, 1688-1756.
Universität Rinteln.

Publication/Creation

Rintelii : Jo. Godofr. Enax, [1733]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/ezhy5hhh>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

DISSERTATIO INAUGVRALIS MEDICA

DE

TYMPANITE

DEO AVSPICE

CONSENSV GRATIOSI

MEDICORVM ORDINIS

IN ACADEMIA ERNESTINA

PRAESIDE

DIO HERM. FÜRSTENAU

MEDICINAE PRIMARIO ET ORDINARIO

OECONOMIAE PROFESSORE

ORDINIS MEDICI SENIORE

ET H. T. DECANO

PRO LICENTIA

IMPETRANDI SVMMOS IN ARTE SALVTARI

HONORES

D. XXII. IVN. CLC MCC XXXIII.

PVBLICO SENATVS ACADEMICI EXAMINI

SVBIECTA

A

TOBIA FRIDERICO GERMIN

MEDICO PRACTICO LVNEBVRGENSI.

RINTELII TYPIS IO. GODCFR. ENAX, A. T.

VIRIS

MAGNIFICIS, GENEROSIS, CONSVLTISSIMIS,
NOBILISSIMIS, ATQVE AMPLISSIMIS,
DOCTISSIMIS, IVXTA AC PRVDENTISSIMIS,
DOMINIS,

DN. CONSILIARIO REGIO AC
PROTO-CONSVLI.

DN. CONSVLIBVS.

DN. SYNDICIS.

DN. PHYSICIS.

DN. SENATORIBVS

INCLYTAE CIVITATIS LVNEBURGENSIS

GENERE, FAMA,
VIRTUTE, QVAM MAXIME FLORENTIBVS,

MAECENATIBVS,

PATRONIS ET FAVTORIBVS SVIS

SVMMOPERE

VENERANDIS, SVSPICIENDIS, COLENDIS

INGENII SVI PRIMITIAS

SVMMA ANIMI OBSERVANTIA

DICAT OFFERTQVE

CLIENS IPSORVM CVLTORQVE SVBIECTISSIMVS

TOBIAS FRIDERICH GERMIN.

VIRI
MAGNIFICI, GENEROSI,
CONSVLTISSIMI, NOBILISSIMI,
DOCTISSIMIQVE
MAECENATES PATRONI
AC FAVTORES
OMNI HONORIS CVLTV PROSEQVENDI

Opinionibus mundum regi &
communi dicitur adagione, & experientia,
teste ἀναλιλέκλας comprobatur. Plebem qui-
dem ab omni doctrina alienam opinionum
solido veritatis fundamento haud suffultarum turbine
agitari non adeo mirum cuiquam videatur: at Viros
studiis literarum multisque instructos scientiis rapido
hocce opinionum torrente una saepiuscule abripi, est
dolendum. Verum enim vero non desunt quovis aevo
emunctioris nasi viri, quibusque

*De meliore luto finxit praecordia Titan,
qui validi cujusdam aggeris instar huic sese torrenti op-
ponunt, eumque intra alveum suum coërcent. Nescio
sane, Viri Magnifici, Generosi Consultissimi &c. an in e-
jusmodi opinionum censum vulgaris quoque haec refe-
renda sit sententia, qua putant virum, qui salutiferam
aegrotis manum adhibere velit, Doctoris titulo ab
Academiis arcesso insignitum esse debere. Cui sen-
tentiae quantum sit tribuendum, sagaciores facile per-
vident, qui artem non vanis metiendam esse nomini-
bus, sed titulis tum demum suum constare pretium no-
runt, quando ars ipsis ac doctrina respondet. Quis-
quis saltim perpendit, omni aetate, longeque diutius
ante, quam principum favor certos quosdam viris e-
ruditione conspicuis honorum decerneret titulos, ex-
titisse nomina omnigenae scientiae laudibus celebrata,
quid ponderis ista trahat opinio, non potest non agno-
scere. Nihil secius cum dandum aliquid temporibus,
cedendumque multitudini esse, prudentiae suadeant
praecepta; ego quoque adductus sum, ut solenni more
summos in arte medica honores peterem. Quos con-
secutus spero fore, ut sinistra rudiorum hominum judi-
cia, aliorumve malevorum iniquae refraenentur lin-
guae. Cum vero specimen quoddam publicum mihi
legitimo ritu edendum, idque typis evulgandum fuerit,
isthoc, qualecunque est, vestro Maecenates venerandi,
Patrocinio commendandum benevolaeque censurae
subjiciendum statui. Urbi vestrae vitam, Vobis ipsis
perquam multum debeo, qui me Praxi Medicae aliquot
annis vacantem placide fovistis, aliaque in me contu-
listis beneficia non exigua. Publicas igitur Vobis jam
per-*

*persolvo gratias, cumque mihi nihil praeter vota sup-
petat, Deum O. M. imploro supplex, ut Vobis omnibus
porro adesse, consiliaque Vestra prosperis successibus
secundare velit, quo civitatis Vestrae splendor salus-
que indies magis magisque enitescat ac stabiliatur.
Faxit propitium Numen, ut Vos omni ex parte beatos,
quam diutissime venerari vestraque sub tutela adqui-
escere mihi liceat*

VESTRORVM NOMINVM

VIRI

MAGNIFICI, GENEROSI,

CONSULTISSIMI NOBILISSIMI

DOCTISSIMI AC PRVDENTISSIMI,

CLIENTI ET CVLTORI SVBIECTISSIMO

TOBIAE FRIDERICO GERMIN.

Q. D. B. V.

---

§. I.

Driusquam rei ipsi operosas manus admovemus, nomina, quibus morbus, quem ventilandum proposuimus, appellari solet, quanta licet brevitate, perquirenda sunt.

§. II.

Communissima ac antiquissima nomina nobis Græcia, scientiarum omnium quondam altrix, reliquit, ubi appellabatur: *τυμπανίας* sive *τυμπανίτης*, sed Hippocrates sect. 4. aph. 2. speciatim quoque per *ὑδρωπα ξηρὸν* hydropem siccum enunciat. Priora vocabula Latium civitate donavit, hinc dicitur Tympanias, Timpania, Timpanites & Timpanitis, insuper etiam a recentioribus nominatur Hydrops flatulentus; desumpta appellatione Tympanitis a similitudine clangoris, qui in abdomine inflato crebro

au-

auditur, ad instar instrumenti bellici, quo nostris moribus equites convocantur, quorsum & vernacula nobis Saxoniae inferioris lingua denominatione sua respexisse videtur, dicens *die Bungen-Sucht*, tractum a vetustissimo vocabulo, quo tympanum appellant *eine Bunge*; & sane uti mihi quidem videtur sonum hujus instrumenti apposite satis exprimente; dicitur pariter: *die Trommel-Sucht*. Superioris vero Saxoniae incolae rem acu rectius tetigisse videntur, dum morbum hunc appellant: *die Wind-Sucht*, essentiam eo exprimentes.

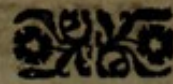
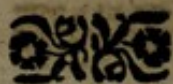
§. III.

Licet tamen cortici inhærere, nudis nempe vocabulis, relicto nucleo, puta re ipsa, Criticorum curae lubentes relinquamus, nihilo minus silentio præterire minime potuimus, Plinium Nat. histor. lib 9. cap. 35. annotasse Tympania, ubi quidam legunt Tympana, appellari margaritas, quæ conchis adhæsere, audiamus ipsum his verbis: *Crassescunt etiam in senectate, conchisque adhærescunt, nec iis avelli queunt, nisi lima, quibus una tantum est facies, & ab ea rotunditas, a versis planities ob id tympania nominatur*; ne conturbatus nominum usus, monente Galeno rerum ipsarum cognitionem conturbet.

§. IV.

Lustratis ergo nominibus morbo nostro consuetis, merito ad realem ejus definitionem accingimur, quam mutuatis a Celso lib. 3. cap. 21. verbis, dicimus, quod Tympanites sit: *Tumor ventris vehementer*

menter intenti, cum crebro intus ex motu spiritus (seu flatuum) sono.

§. V.

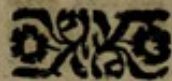
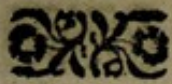
Adnumeratur communiter adfectus hicce noster speciebus hydropis a veteribus pariter (uti jam monitum ex Hippocrate) ac recentioribus, illorum vestigiis presso pede insistentibus. Seducti omnes a subjecto generali, quod uterque morbus occupat, nempe ventre juxta Anatomicos nominato infimo; non nulli tamen experientia convicti longe alienum ab hydrope morbum agnovere, quos inter jure meritoque B. Christ. Joh. Langius & Georg. Ern. Stahlius cum primis extollendi veniunt. Et profecto si huic Bigæ virorum de arte medica præclare meritorum album calculum & nos adjicimus, ut in veritatem injurios quenquam nos redarguturum, diffidimus.

§. VI.

Minime etiam quaelibet flatulentia undecunque orta pro tympanite venditanda, quemadmodum nobis fecisse videtur Ruland. cent. III. 62. & 84. in filia annorum II. & in puero 13 annorum; rursus cent. X. 36. in virgine 16 annorum, lumbricis vexata; forte an, ut purgantibus suis in sat magna dosi datis universalium titulum tanto certius conciliaret, quæ tamen minime indiscrete statim ab initio, & illotis, quod ajunt, manibus sunt propinanda, nisi malum pejus aut plane immedicabile reddere volueris.

§. VII.

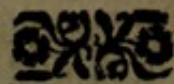
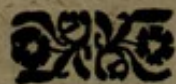
§. VII.

Similiter longe distat ab Asthmate, aut Orthopnoea, & id genus aliis respirationem difficilem reddentibus, licet spiritus illis aliquadantenus cum difficultate ferri videatur, nam non aequè pectoris angustiam conqueruntur, sed inferius paulo circa ventriculum; es sey ihnen so voll um den Magen, wenn solches nur weg wäre, wolten sie ihrer Meinung nach schon wieder essen; tympaniti quoque supinati bene decumbunt secus ac Asthmatici, item orthopnoea aut dyspnoea laborantes. Ut vero haec exactius intelligiqueant, ad rem profecto erit, ipsam morbi historiam, priusquam ad causas descendimus, prae-libare.

§. VIII.

Certe non simul & semel uno quasi impetu affectus hic plane tragicus irruit, sed lento gressu prorepit, donec vires sufficientes collegit, ubi in horas incrementa capit, ut quasi advolasse videatur. Igitur longe ante statum morbi de doloribus circa umbilicum, & maxime in regione lumbari sinistra conqueruntur; fitis sollicitat frequens, ructus ac borborygmi comitantur, alvus hinc inde constipata, parce per inferius guttur flatus descendunt, appetitus dejectus, & sensus obstaculi cujusdam circa ventriculum, sed sine gravitate, respirationem nihilominus liberam impedire aegrotis videtur, venterque semper intentus; ad *ἀκμῆν* tamen devoluto morbo cuncta symptomata in pejus ruunt; appetitus nimirum plane nullus cum conatu eructandi, licet irritato

aut raro successu, & si quid cibi ultro assumtum, facile vomitu redditur, sitis fit intensior, alvus constipatur firmior, venter vero magis magisque intentus murmurat ac rugit; pulsus adest longus, durus creber ac tensus, nec imbecillus, sudor nullus imo nec mador ullus corpore calente, noctes insomnes trahuntur, urina spissa turbida rubens sedimentum viscidum demittit, spiritus difficiliter ferri videtur, torsiones ac dolores umbilicales ac lumbares augentur & exasperantur, nec nisi supino decubitu sentit levamen aeger, in neutrum latus cubare, neque erectus sedere valens, tantum vero abest, ut reliquae partes extenuentur, ut potius flatus in habitum totius corporis abiisse putares, denn sie sehen einiger massen gedunsen auß, exceptis pedibus qui & minus caloris habent ad sensum; nisi jam conclamatum sit, tunc enim utique reliquum corpus tot myriadibus cruciatuum attritum, extenuatur, solusque venter in immensam molem attollitur, ut quidam admota candela accensa transparentem observasse affirmarint.

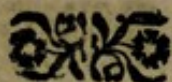
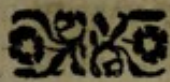
§. IX.

Conspecta sic morbi facie ad causas illum producentes accedimus; Quarum immediatam seu proximam, constituunt ipsi flatus abdomen adeo tumidum reddentes.

§. X.

Antecedens vero, seu mediata, nostro conceptu est pituita viscida tenacius intestinorum canali inhaerens, ac non plane acoris expers, tunicas ad peristalsin

stalsin sollicitans, unde non potest non spasmodici quid accidere, ut peristalsis conturbetur, aut plane invertatur, quod haud dubie alvus occlusa, appetitusque prostratus indicant; quare minime mirum si flatus exitu præcluso in cavum abdominis denique penetrent, illudque eo magis extendant.

§. XI.

Non desunt exempla demonstrantia, tympanitem nulli pepercisse ætati, maxime errore diætæ conspirante, frequentius tamen in censum venire, qui ultra consistentem jam progressus fecere, cum calor aliquadantenus exspiravit, nec adest amplius necessarius vigor. Mulieres quoque crebrius hac labe inficiuntur præ maribus, ultro nimirum pronæ ad colligendam pituitæ abundantiam.

§. XII.

Eandem fortunæ aleam subeunt temperamenta, attamen melancholicum prærogativa gaudet, abundans recrementis terrestribus lentis, ob motum humorum tardiozem.

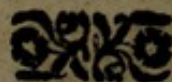
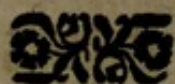
§. XIII.

Aër suum symbolum sæpe confert, frigidiusculus & incautius admissus, præcipue abdomine non sufficienter munito, aut corpore in diaphoresi constituto, illa vero per frigus intercepta, vapores exhalantes a peripheria ad centrum retropulsi condensantur & fiunt molesti, quod notabili exemplo illustrat Rodericus a Fonseca consultat. tom. II. 45.

§. XIV.

Similiter & cibus aut copiose nimium ingurgitatus,

tatus, aut qualitate dyspeptus ac pravi succi, nec non tempore incongruo, videlicet noctu cum cubitum eas, assumtus sæpissime ansam præbuit. Potus similiter & parum defoecatus, & sic ad subeundam effervescentiam vappidam aptus, aut nimium infusus, tonum ventriculi & intestinorum mole destruens, aut jejuno & vacuo stomacho affatim haustus auxiliares manus malo huic, ubi maxima pars facile in flatus intestina torquentes, elevatur, porrexit. Notabile exemplum de Cardinali Norisio apud Baglivium opusc. p. 67. occurrit.

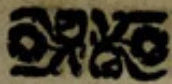
§. XV.

Somnus diutius protractus spiritus reddit torpidos, & corpus segne, & quia effluvia cohibet, nec discuti permittit, magna cruditatum pituitosarum copia in corpore accumulatur. Contra vigiliæ protractæ & lucubrationes intentæ nimium absumunt spiritus, qui aliorsum nimis impensi, œconomiam necessaria temperie defraudant. Sic motus & quies mediocritatis terminos transcendentis idem malum producere solent.

§. XVI.

Nimium profusa itidem excernenda læsionem inferunt non levem, quare ex Diarrhœa modum excedente haud semel progerminavit, aut jam factus adfectus noster nimia catharsi exasperatus, nec culpæ expertes hæmorrhagiæ nimix aut sudores largi. Retentis non solum adnumerandi scybala intestinorum, sed & menses, lochia, sudores necessarii improvide cohibiti, unde ordinarie, terminos menstruationis

tionis transgressæ hoc morbo demum infestantur mulieres.

§. XVII.

Subjungimus animi adfectus moderamen excedentes, qui mirum quantum universum microcosmū alterant, inter quos antesignanus ira furor ille brevis, mater morborum foecundissima, dum bilem movet, spiritus & sanguinem inordinate ventilat, turbas ingentes excitat, serum acrius exaltat, & cum impetu propellit.

§. XVIII.

Praeter naturam laesionem fecisse inveniuntur diversa ab autoribus consignata, quemadmodum ova frixa ex aceto integra ab auriga deglutita apud Christ. Joh. Lang oper. Tom. II. p. 295. item M. N. C. Dec. 2. Ann. 1. obs. 81. vesicularum generatio in intestinis, suberit tamen dubium. productum ne fuerit an causa tympanitis? & M. N. C. Dec. 1. Ann. 2. Ulcus ani fistulosum alvum supprimens tandemque ex diuturna foecum collectione tympanitem causans.

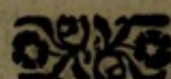
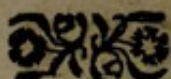
§. XIX.

Medicamenta drastica sub excretis & retentis jam tacta, addimus ergo saltim; ova formicarum assumpta ob nimiam flatuum generationem tympanitis causam administrare posse largissimam.

§. XX.

Diagnostica signa in historia abunde satis recensuimus, cramben ergo recoquere displicet, interim
ex-

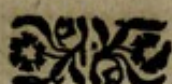
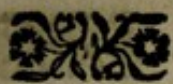

experientia suffulti, concurrentibus reliquis, decubitus supinum cum levamine, ut signum pathognomicum tympanitis cum Langio l. c. dilaudare non erit supervacaneum, minime vero cum veritate asserere possumus, ventrem digito pulsatum tympani sonum edere, a levi enim tactu non auditur, a quo tamen aegroto nihilominus dolores augentur, quare pulsationem fortiolem non feret, nisi jam in agone sit constitutus, indeque sensatio jamjam sufflaminata, id quod & Celso nobiscum optime notum fuisse ex §. IV. allegatis clare colligere est.

§. XXI.

Nihil prius nihil posterius mortales in curis ac votis habent, quam rerum dubiarum praenoscere eventum, anxie vero hoc optare gravi morbo detentos, noto notius est. Quamobrem illos hac vice prognosci destituere nefas plane ducendum esset: Dubii exitus esse gravem hunc atque chronicum morbum, praxis omni tempore affirmavit, & verissimum est, quod Cels. l. c. ait. *Facilius in servis quam in liberis tollitur, quia cum desideret famem, sitim, mille alia taedia, longamque patientiam, promptius his succuritur, qui facile coguntur, quam quibus inutilis libertas est. Sed ne hi quidem, qui sub alio sunt, si ex tota sibi temperare non possunt, ad salutem perducuntur.* Subjungitq; elegans intemperantiae exemplum illius, qui licet diligentia non Medici tantummodo, sed etiam Regis Antigoni custodiretur, tum malagmata sua devorando, bibendoque suam urinam in
exi-

exitium se praecipitavit. Bono tamen animo sunto, cum inter initia non difficillima curatio sit, in tempore qui veniunt, quod omnium rerum est primum. Praesertim si fitis non adeo intense affligit, nec alvus adeo longissime ac firmissime constipata fuit, nec venter nimium tensus; secus vero habet, si morbus jam diu duravit, si alii gravi morbo videlicet colicae flatulentae crebrae, aut ictero, aut asciti supervenit, destructa enim jam esse viscera, praesumptio est; si post alvum apertam neque tumor ventris neque dolores remittant. Stranguriam quoque combinatam Blankardus malum pronuntiat; si menstrua aut haemorrhoides diu retardatae iterum fluunt, aut, quod adhuc pejus, cum praeter naturam de novo prorumpunt, nec minus, si lac insolite in mammis colligitur. Quale exemplum vid. apud Lentil. Miscel. med. pract. P. I. p. m. 234. b.

§. XXII.

Dum igitur spes aliqua affulget salutis, officii nostri erit indicare, qua methodo quam facillime id consequi liceat. Flatus ergo molestiam creantes (1.) sui expulsionem nobis indicant, qui non melius quam per alvum, sed minime violenter, sunt ejiciendi (2.) ulteriorem eorum proventum antevertendum aut facilem egestionem procurandam, symptomata enim, succisa radice, seu causis eorum deletis, prompte corruunt.

§. XXIII.

§. XXIII.

Lustremus inde artis nostrae salutaris triplices fontes, quidnam solatii praestituri sint; & primum quidem chirurgicum: ubi statim se offert Venaesectio, heroicum sane suo tempore remedium, quae tamen minime gentium nostro malo quicquam salutare promittit, multo magis dissuadenda ut noxia est, interim non plane execranda, si prudens consilium Medici praesentis ad dissipandos & sopiendos dolores atrocissimos eam in pedibus celebrandam e re sua fore confidat, sed iterum moneo, ut quantum fieri potest, circumspicte agat, ne majores, quam antea fuere, turbas excitet.

§. XXIV.

Scarificatio locum hic minime habet, cucurbitulae vero siccae magnae cum multa flamma umbilico applicatae, incantamenti instar, flatus discutere dicitur Galenus, cavendum tamen ne nimis sero applicentur, nec solae, non referata prius alvo.

§. XXV.

Attamen fasciis plus auxilii praestamus tum solis, ad constringendos musculos ventris, ut fibrae firmatae melius se contrahere & robur suum exferre queant, substratis praesertim ad firmandum fomentis calidis, siccis.

§. XXVI.

Paracentesin quidem proponit Langius l. c. sed non video, quare, quod dicit, cum hoc remedio properandum, cum in initio facilius per pharmaca referabi-

rabitur, in fine vero ob discrimen, mortem eo accelerandi, cum vix aut plane non averti possit, ne flatus qua data porta confertim ruant, videtur remedium anceps nimis. Reliquae chirurgiae huc non quadrant, ad pharmaciam ergo pedem proferimus.

§. XXVII.

Ubi se offerunt primo purgantia, tanquam universalia, quae tamen non illico ex usu sunt, sed potius maxime fatalia, procedamus ergo per mitiora ad fortiora, & sic exordimur a suppositoriis, ut sensim irritetur ani sphincter, ac officii sui admoneatur, officinalia sufficiunt. Si quis vero experta in praxi desiderat, promat ex Scholiaste observationum Pauli Spindleri ad observ. LIII. p. m. 98. ex farina, Ole, stercore murino, cum felle bovino formata. Succedant Enemata intimius pertingentia concinnata ex Emollientibus, carminativis, purgantibus & pro acriori Stimulo Ole admixto: formulam desideras, esto talis ℞

HB. Malv.

Alth. ana mij.

Atriplicis mj

Fol. Senn.

Conserv. gratiol. ana ʒj

⊖ Gemmae ʒʒ

Sem. carvi ʒi

CC. g. m f. species zum Clistier mit 2 Pfund Wasser zu kochen, und auf zweymahlen nebst 2 Löffel voll Leinöhl jedesmahl zu gebrauchen.

℞

quod

quod repetitum effectus praestabit laudandos, tanto magis si simul interne assumatur digerens carminativa, ac tonico spasmodico laxans potiuncula. Aperta his auxiliis alvo, consulto purgantia exhibentur, cavendum tamen ne ex illis sint, quae catharsi finita adstringunt, quali & aloe & rhabarbarum macula laborant; Forma exhibendi perinde esset, sed melius operatur pillularis aliqualem in ventriculo moram necessariam nectens. Plinius lib. 25. cap. 5. Tympanicis helleborum commendat, nec spernenda colocynth. Scammon. Gum gutt. Jalapp. &c. cum Θ ibus aperitiv. ut Tart. vitriolat Arcan. dupl. &c. uti & camminativ. maritata. Formula sit sequens:
 ℞ Extr. pil. cochiar.

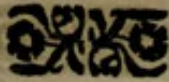
mastichin. ana grvij
 Colocynth. grj
 Resin. Jalapp.
 Gum. gutt. ana gr. iij
 $\odot$ fulmin. grij
 Ol. st. macis gtt. j

F. c. Tinct. δ ii pil. no. x, inaur. D. S. Pillen
 auf einmahl.

quae & acui possunt & repeti debent interponenda tamen, nunc carminativa, stomachica balsamica, diaphoretica, quae facile ex autoribus peti possunt. Sed ne & hic formula deficiat, en praesentem:

℞ Ess.

℞ Ess. Helen.

Trifol. fibrin.

Carminat. Wed. an. ʒjʒ

TR. Tart. ʒj

Liquor. CC. Succin.

TR. Castor. an. ʒj.

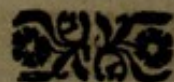
M. D. S. Zertheilende Wind-Essence zu 50
Tropffen alle halbe Stunde.

Si ab hujus usu flatus excernuntur, sudorque proman-
nat, res omnis in vado est, nec quicquam restat, quam
continuatio medicaminum alternativa, ne recidiva
contumacior succedat, quibus addi possunt fomenta
calida domestica ex avena & similibus cum sale com-
muni tosto, aut pro ditioribus ex HB. carminativ.
nervinis, cephalicis, aromaticis, balsamicis cum sale
communi tosto mixtis, cui lubet, adhibeat fomenta-
tionem Hartmanni Prax. chymiatri. tit. Tympanitis
p. m. 238. ex urina pueri cum lapid. prunel. coct. sed
ante reclusam alvum vix suaferim, cum humida cu-
tim laxent, & ulteriori distensionis abdominis occa-
sionem praebeant.

§. XXVIII.

Symptomata, sublata causa, per se concidunt,
si vero sitis adhuc affligit, non sine fructu spiritus
sulphuris cum potu exhibendus, uti fecit olim in can-
tore Frisingensi tympanitico Oswald Grembs ar-
bor. integr. & ruinos, Hominum lib. 2, cap. 1, §. 6, num.

69. p. m. 121. fallere eandem quoque liceret ad mentem Blankardi catechu ppt c. vel S. M. & A. nisi hoc stipticitas, illud elasticitas moschi suspecta redderent haec medicamenta; satius erit non usque quoque ex monito Celsi appetitui indulgere.

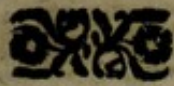
§. XXIX.

Specifice Tympaniti mederi tapsum barbatum s. verbascum, autores sunt Hartmannus ac Grembsi⁹, alter liquorem laudat, num florum num herbae? alter vero herbam in substantia; uterque dosi æj. Sed dubium manet, si quid unquam praestitit hoc medicamen, num ipsi, an vehiculo, nempe decoctioni sem. & rad. foenic. in acceptis ferendum sit. Indicasse hic sufficiat pro indagine ulteriori, cui libuerit. Ingenue fatemur nos de hoc specifico nihil certi affirmare posse; attamen ☉ fulmin. quod Wed. in amoenit. M. M. alii que commendant veritatis suffragium addere possumus, succedaneum quoque ejus adhibuimus, ☐ videlicet fulminans in egenis aegrotantibus, sed tanta, quanta illud, efficacia non operatur.

§. XXX.

Diaeta restat excutienda, eaque facile est observanda ab aegrotis fastidientibus, sitis vero tanto constantius perferenda erit. Convalescentes iterum frugalius ordine ac modo vivere monemus, fugienda, quae inflant, &, quae inflationem levant, assumenda

---

menda sunt, quorum amborum selectum recenset Celsus lib. 2. cap. 26. insuperque commendamus salis moderatum usum, ne pituita tam prompte rursus succrescat, sed alvus aperta seruetur. Reliqua huc spectantia ex causis facile applicari possunt.

Tantum!

Sit. S. S. Trinitati Laus & Gloria
sempiterna.

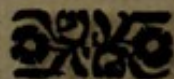
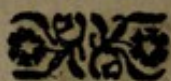

Corollaria.

- I. *Mali originem Philosophia ignorat.*
- II. *Non postremum ad convincendos Atheos argumentum Philosophiae Naturalis, & Artis Salutaris fundamenta suggerunt.*

III.

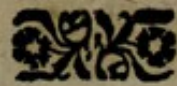

III. *Quamvis non contemnenda sit eorum conjectura, qui Thomae Browne Medici Religionem primitus ita typis exscriptam fuisse contendunt, ut tria verba priora autorem, postremum libri argumentum denotet, sicut in Miscell. phys. med. mat. 1728. Jun. p. 1153. videre est; nihil tamen singulare prae illa continet, qua Medici, non Medicorum religionem, eodem tradi libro, affirmatur.*

IV. *Scorbuti existentia ut neganda non est, ita non tanta ejus est frequentia, qualis vulgo creditur, multo minus*
pro

---

pro causa universali omnium morborum idem haberi debet.

V. *Xenodochia quae in usum leproso-
rum magnis passim sumptibus condi-
ta, & largis proventibus instructa
sunt, cur hodie leprosis plerumque
vacua reperiantur? problema esto.*

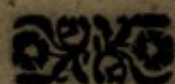
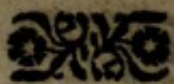
VI. *Vectigal lotio a Flavio Vespasiano
impositum non tam ipsi liquori ob-
scoeno, quam integris cadis urina
plenis, & locis publicis in usum artis
fulloniae expositis adscriptum fuisse,
non sine specie adseritur.*

VII. *Medicamenta non faciunt ad
conservandam sanitatem.*

VIII. *τὸ nil admirari, est finis philo-
sophiae.*

IX.

- IX. *Recens natorum pulmones aquae vel innatantes, vel fundum ejus petentes pro infanticidis vel convin- cendis vel absolvendis haud suf- ficiens praebent argumentum.*
- X. *Bis mortuorum, quod certis docu- mentis constet, nulla, semi mortuo- rum & ad vitam revocatorum plu- ra extant exempla.*
- XI. *Scire nostrum, reminisci.*
- XII. *Linguarum peregrinarum in ru- dioribus, & qui illas non sunt edocti, exactior notitia non phantasiae lu- dibriis, sed altiori & supernaturali principio in acceptis est ferenda.*

